

7B

GÜDEK

Güvenlik Denetim Kontrol

BÖLÜM:

7- EĞİTİ KONULARI

KONU:

7B- İŞBAŞI EĞİTİMLERİ ve İŞ İZİNLERİ SİSTEMİ

İçindekiler

İŞ BAŞI EĞİTİMLERİ ve İŞ İZİNLERİ SİSTEMİ	2
İşbaşı konuşmaları eğitimi	2
İşbaşı konuşmaları (Toolbox)	3
Ayrıca verilecek Eğitimlerde.....	4
Ortam değerlendirmeleri.....	4
İşbaşı eğitimi hazırlama kontrol listesi.....	5
Takip	5
İş izinleri sistemi	6
Rutin olmayan çalışmalar	6
Şantiyelerde durum	7
İş izin sistemi genel kuralları	7
Kapalı alan İş İzinleri adımlar.....	8

İŞ BAŞI EĞİTİMLERİ ve İŞ İZİNLERİ SİSTEMİ

İş Güvenliğinde öncelikle çalışanlara mevzuat gereği İSG konularında verilmesi gereken eğitimlerin yapılan program çerçevesinde vermek.

Her sabah işe başlamadan önce çalışma ortamında çalışacaklara, mevcut ve oluşabilecek tehlikeleri, 3 dakikalık “İşbaşı Eğitimleri” verilmesini sağlanmak.

Ayrıca ortamda mevcut veya oluşabilecek tehlikeli ortam ve çalışmaları belirleyip, alınması gereken önlemler için “İş İzinleri formu” hazırlamak, buralarda yapılacak çalışmalarda ilgili formları doldurup, gerekenler yerine getirildikten sonra işlerin yapılmasına müsaade etmek gerekir.

Aşağıda İş başı eğitimleri ve İş İzinleri hakkında bilgiler verilmiş (**10 SUNUM ÖRNEKLER**) klasöründe de (**10c- işbaşı eğitimleri**) dosyasında 34 ve (**10c- işbaşı konuşmaları**) 285 öge ile muhtelif konular için örnek dosyalar, (**10d-iş izni örnek dosyaları**) dosyasında da muhtelif konuda 8 öge dosya konulmuştur.

İşbaşı konuşmaları eğitimi

(toolbox) **İşbaşı konuşmaları**, her işin yapımına başlama öncesi ustabaşlarının örnekleri verilmiş ilgili konuşma formlarını kullanarak çalışanlara, çalışma ortamında mevcut veya oluşabilecek tehlikeleri işe başlamadan önce anlatarak tehlikelere karşı 3 dakikalık “İşbaşı konuşmaları” uyarıları yapmaları sağlanmalıdır.

Her gün sahada işe başlamadan önce sadece 3 dakika sürecek “İşbaşı eğitimi” verilmeden tehlikeli olabilecek işe başlatılmaması alışkanlığının tüm birimlerde oluşması sağlanmalıdır.

“İşbaşı eğitimleri” işe başlamadan yapılan, günün yapılacak işinin **sağlık güvenlik ve çevre boyutunu** hatırlatan kısa bir eğitimidir. Bu konuşma yapılacak işin nasıl yapılacağı tarifi değildir. Eğitimler verilirken,

- İşçiye verilen eğitimlerde, cümleleri kısa ve öz olmalı (Uzunu sıkar)
- Katılanlar katılım belgesini imzalamalı, (herhangi bir kazada işçi uyarılmamış denir)
- Önceden verilen eğitimler, günlük gelişmeler, ramak kala olaylar Yemek ve dinlenme salonlarında ortak yayın olarak işyeri ekranında yayınlanabilir.

- Yemekhane ve dinlenme ortamlarında bilgilendirme yayınları yapılmalı.
 - Ramak kala olaylar görsel olarak anlatılabilir.
 - Ucuz atlatılan her türlü olay herkese duyurulmalı,
 - Olabildiğince resim ve şekiller kullanılmalıdır
 - Çalışmalarla ilgili olası tehlikeleri saptamak için yapılan çalışma sonuçları gösterilmeli
 - Yeni çıkan işle ilgili kanun, tüzük ve yönetmelik ve şirket kuralları duyurulmalı,

İşbaşı konuşmaları (Toolbox)

“İşbaşı eğitimleri” her yeni işe başlamadan önce, yapılacak işin, sağlık güvenlik ve çevre boyutunu hatırlatan eğitimlerdir. eğitimler 3 dakika içinde vermek (daha uzun dikkat dağıtır)

- İşin yapılacağı ortamda tespit edilen olası tehlikeleri anlatmak,
- Çalışmalarda yapılabilecek tehlikeli davranışları hatırlatıp nasıl davranılacağını anlatmak,
- Önceden plânlanan ve hazırlanan örnek yazı ve formları kullanarak çalışanları bilgilendirmek,
- Günlük gelişmeleri, ramak kala olaylardan örnekler vermek,
- Mutlaka katılanlar katılım belgesini **imzalatılmalı**
- Bu yöntem, tüm gelişmiş ülkelerde yararına inanılıp kullanılan bir yöntemdir

Bu eğitimle;

- Ramak kala olaylar ve benzeri her türlü olay çalışan herkes tarafına duyulmuş olmalı,
- Yönetimin benzer konularda uygulayacağı **kurallar** duyurulmalı,
- Bu eğitimlerde çok **vakit kaybı** yoktur

Akılda kalır

- Eğitimler kısa ortam ile ilgili olduğu için bilgiler akılda kalır,
- Kısa olduğu için dinleyenleri sıkmaz,
- Dinleyenlerde İSG ile ilgili sorular alınabilmeli,

Uzun yapılacak çalışmalarda ise,

- Sahaya asılacak uyarılar **BÜYÜK HARF** olmalı (Kolay okunur),
- Akılda kalması gereken kelimeler **koyu harfle, altı çizilerek** belirtilmeli
- Olabildiğince resim ve şekiller kullanılmalıdır

Ortamda bulunana tehlikeler için örneğin,

- Yüksekten düşme,
- Zeminde boşluk,
- Aynı seviyeden düşme
- Parça düşmesi
- Elektrik kazaları vb... konuların bulundukları yerlere yakın yerlere uyarılar asılmalı,

Ayrıca verilecek Eğitimlerde

- Eğitim başlamadan bir kere eğitim notunun **okunması** akılda kalıcılığını artıracaktır.
- Nottan **bir kopya** kendilerine verilebilir, Panoya asılabilir
- Konulara dikkat edilmesi için, anlatılacak konu hakkında sınav yapılmalı,
- Eğitim sonunda sınav ile eğitimin etkinliği ölçülmeli
- Sınavın amacı öğretmek olmalı çok düşük not alanlar tekrar doğruları öğretilerek geçinceye kadar sınava alınmalı.

Ortam değerlendirmeleri

- **İGU** ağırlıklı olarak ortam tehlikelerini **işyeri hekimi** ile beraber yapılmalı
- **İGU** ağırlıklı olarak iş kazalarını **işyeri hekimi** ile beraber değerlendirilmeli,
- **İGU** meslek hastalığı acil durum plânlaması ilk yardım vb. Konularda eğitimleri İşyeri hekimi ile beraber vermeli (4857 ve 6331 sayılı iş kanunları Yönetmelikleri)
- Eğitim yeteneği olan **formenler** yetiştirilerek ve yetkilendirilerek eğitim vermeleri sağlanmalı
- İşçi sayısı, verilen eğitimin dakikası ile çarpılarak eğitim süresi saptanmalı ve yıllık değerlendirilmeli,

- Firma Yıllık Eğitim Hedefleri; bölümünde bu süreler yer almalıdır.
- Eğitimde önemli olan ne verdiğinizden ziyade **ne alındığıdır**.
- **Davranış değişikliği** kısa sürede olmayacaktır ancak sürekli **takip ve tekrar** ile sonuç alınacaktır.

İşbaşı eğitimi sonunda mutlaka bir form üzerine katılanların imzaları alınmalı ve anlatılan konular da aynı form üzerinde görülmelidir.

İşbaşı eğitimi hazırlama kontrol listesi

- Bir İş güvenliği konusu seçiniz
- Ekiplerin yaptığı işle ilgili bir konu seçiniz
- Görseller PPT formatında eğitim sunumu hazırlayın
- Yapılan işle ilgili bir tehlike saptamak için sahayı kontrol ediniz
- Seçtiğiniz konu ile ilgili bilgileri okuyunuz
- Seçilen konu ile ilgili kanun, tüzük ve yönetmelik ve şirket kurallarını öğreniniz
- Konu ile ilgili sahada yaşanan son kaza ve “ramak kazaları” öğreniniz
- Ekibi toplantıya etkin bir biçimde dahil ediniz
- Konuşmak için gerçek yaşamdan bir örnek seçin
- Seçilen konu ile ilgili olarak ekibin soru sormasını ve öneri getirmesini teşvik edin
- Bilebildiklerinize cevap veriniz bilemediğinizi öğrenip anlatma sözü veriniz
- Toplantı sonunda, herhangi bir iş güvenliği konusunda soru ve öneri almak için süre veriniz
- Geribildirim almak için, toplantıyı nasıl bulduklarını gruba sorunuz
- İleriki toplantılara hazırlık yapmaları veya öncülük etmeleri için gruba katılınız

Takip

- Grubun getirdiği şikayetler, vurgular, önerilere bakınız
- Gruba ne yapılacağı hakkında bilgi veriniz

- Her işbaşı eğitimi için iyi kayıtlar tutunuz ve istatistik grafikler çıkarın
- İş güvenliğini ciddiye aldığınızı gösteriniz
- Güvenli bir çalışma atmosferi oluşturmak iyi bir işbaşı eğitimi yapmaktan daha önemlidir
- Diğerlerine mükemmel bir güvenli davranışlar örneği olunuz
- Grup üyelerini, iş güvenliği problemleri veya önerileri olduğunda her zaman size gelmeleri için davet ediniz

İş izinleri sistemi

Rutin olan işletme çalışmalarının dışında bakım, arıza giderme, denetim, düzeltme, temizleme vb. çalışmalar yapıldığında, bazı tehlikeli durumlar ortaya çıkabilir. Bu çalışmaların yapılması durumlarında alınması gereken güvenlik işlemleri farklılıklar gerektirebilir, bu durumların “**kapalı alan**” olarak belirlenmesi ve yapılacak işlemlere göre özel «Kapalı Alan İş İzin formu» hazırlanması gerekir. Bu formlar sorulara cevap vermek için özel işaretleme kutucukları olan formlar hazırlanmış olmalıdır.

Rutin olmayan çalışmalar

Rutin olmayan her çalışma için muhakkak önceden «Kapalı Alan Çalışma İzin Sistemleri»

Formu hazırlanmalı ve bu formlar doldurulup ilgili birimlere haber verilip imzalar tamamlandıktan sonra işe başlanılmalı iş bitiminde de yine çalışma nedeniyle enerjileri kesilmiş birimlere haber verilmelidir.

Örnek olarak bazı konular için hazırlanmış formlar (10D Sunum Örnekleri) klasörüne konulmuş (10D- Genel İş izni formu örneği) aşağıda görülen (Görsel 7B- 1) resimde görülmektedir.

Yine (10D Sunum Örnekleri) klasörüne konulmuş (10D-İŞ İZİNLERİ Elektrikli ortamda çalışma İş İzin Formu örneği) aşağıda görülen (Görsel 7B- 2a) da ön sayfası görülmekte ve aynı formun kontrol edilecek noktaların sorgulandığı form listesi (Görsel 7B- 2b) resimde görülmektedir.

Benzer şekilde işletmede gerekli olabilecek bakım, onarım, denetim, düzeltme gibi çalışmalar için «Kapalı Alan Çalışma İzin Formları» önceden hazırlanmalıdır.

GÜDEK

Şantiyelerde durum

Bu özel izin gerektiren durumlar inşaat şantiyelerinde her ilerlemede önümüze çıkacak durumlardır. Bu durumlara hazırlıklı olmak için daha önceki inşaat işlerinde yaşanmış kazalar, kaza kök nedenleri, ramak kala olaylar gözden geçirilmeli, yeni başlanacak inşaat plânları gözden geçirilmeli belirli bir iş plânı çerçevesinde çalışma etaplarında her etap için nerelerde tehlikeli durumla oluşabilir sorgulanmalı, daha önce hazırlanmış «Kapalı Alan Çalışma İzin Formları» benzer formatta iş izin formları hazır hale getirilmelidir.

[illegible][illegible]

İSCYS TEHLİKELİ ALAN İŞ İZİNLERİ
ELEKTRİKİ ORTAMDA ÇALIŞMA İZİNİ
ÖZETİ, OLARAK BAZILANLARDIR

ELEKTRİKİ ORTAMDA ÇALIŞMA İZİNİ		KONTROL LİSTESİ					
KONTROL EDİLECEK MADDELER		YAS		İSG R.M.B.		FAKİD İŞLER	
		E	H	E	H	ACIKLANMASI	
1	Sahib yabanc ve yanıcı maddelerin temizliği mi?						
2	Elektrik ana panonun kesilmesi için ilgililerin müadesi alınmış mı?						
3	Ana panoda kesilen enerjinin kuzan verimlilişi önlenmek için badele emniyet alınmış mı?						
4	Çalışılacak makinede elektrik motorunun paseli topraklanıp makine çalışmama güvneti alınmış mı?						
5	Elektrik işi yargın söndürme cihazı yerleri miktarında olduğu ve doğruu kontrolü yapılmış mı?						
6	İzletici elektrik kontrol işi için bağında mı?						
7	Kullanılacak ekipmanları sağam ve elektrik topraklama bakımından emniyeti mi?						
8	Seyyar elektrik pano topraklaması yapılmış mı?						
9	Seyyar panonun priz ve fiş ile kabolar çıkarcan topraklaması için standartlara uygun mu?						
10	Çalışma saha etrafına güvenli bend çekilmiş ve ilgili seyyar uçan levhaları ilgili yerlere konulmuş mu?						
11	Çalışılmamı bare, iş dolusu, iş aykırıları, emniyet kemeri ve otomatik üstüne perile taramı mı?						
12	Çalışma güvneti ve ediventi, kuyrakı maskesi, kaskı, ediventi ve diğerleri gerektirir mi?						
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							
31							
32							
33							
34							
35							
36							
37							
38							
39							
40							
41							
42							
43							
44							
45							
46							
47							
48							
49							
50							
51							
52							
53							
54							
55							
56							
57							
58							
59							
60							
61							
62							
63							
64							
65							
66							

Görsel 7B- 1

Görsel 7B- 2a

Görsel 7B- 2b

İş izin sistemi için güvenli çalışma talimatı/formu oluşturmak ve Görev Tehlike Analizi yapmak gerekir.

İş izin sistemi genel kuralları

- İş izin sistemi genel kuralları aşağıda kısaca belirtilmiştir,
- İşin izin sisteminde kişinin yalnız çalışılmasına izin verilmemelidir.
- Çalışılacak ortamda,
- Kaç kişi görev alacak,
- Görevleri ne olacak,

- İş kaç saat sürecektir,
- Sağlıkları uygun mu?
- Konuyla ilgili eğitimleri ve yetkinlikleri var mı araştırılmış mı?
- Hangi iş yapılacaktır?
- Kimler hangi görevleri yerine getirecek?

Kapalı alan İş İzinleri adımları

- a. Risk analizi, THA / JSA yani iş güvenliği analizi ile adım adım yapılmış mı?
- b. Tehlikeler belirlenmiş ve önlemler biliniyor mu?
- c. Hangi ekipmanlar ve malzemeler kullanılacaktır?
- d. Malzeme ve ekipmanlar İSG açısından kontrolleri yapılmış mı?
- e. Kimyasallar kullanılacak mı, etkileri neler olabileceğine bakılmış mı?
- f. Acil durumlar için hangi tedbirler alındı?
- g. Acil durum malzeme ve ekipmanları yerleri ve kullanılabilir durumları nasıl?
- h. Gözetim sorumluları belli ve detayları (kaç kişi, kaç saat, nerde) nelerdir?
- i. İş hangi koşullarda yapılacaktır (İçerde veya dışarıda, aydınlatma, düşme kayma tehlikesi, yere bağlı olarak gürültü, termal konfor şartları vs.),
- j. Önlemlerin yeterliliği sahada gözden geçirilmiş mi?
- k. KKD malzemeler gözden geçirilmiş mi?
- l. Eğer çalışma başka biçimde yapılabilirse konu araştırılıp sistem uygulanmalı,
- m. Saha iş izin sistemi uygulanmadan önce kontrol edilmelidir (Atık veya yangına neden olacak malzemeler vs var mı?)
- n. İş izni sahada verilmelidir. Masa başında verilmemelidir.
- o. Çalışanları çalışma başlamadan önce sisteme katmak, görüşlerini almak davranış hatalarını azaltmak için değerlendirilmelidir.

Önemli olan: Yetki ve sorumlulukların netleştirilmesi. Ayrıca "Kim kime hesap verecek" bilinmeli. Bu iş izin sistemi için de geçerlidir.

İş izni alınacaksa öncesinde risk değerlendirmesi yapılmalı, tehlikeler nelerdir? Bu tehlikeleri, riskleri ve önlemleri iş izin sistemi öncesi tartışılmalıdır.